

Birlik, Gelişme ve Soykırım

Koray Çalışkan

koray.caliskan@boun.edu.tr

Arundhati Roy üç gün önce Boğaziçi Üniversitesi'nde birinci Hrant Dink İnsan Hakları ve İfade Özgürlüğü Konferansını verdi. Konu soykırımdı. Ermeni Soykırımı'nı değil, Hindistan'ın Gujarat Eyaletinde 2,000 Müslüman'ın Hindular tarafından planlı bir şekilde nasıl katledildiğini anlattı. Hindistan'ın faşist partisi BJP bu planlı katliamın kendilerine daha fazla yandaş çekeceğini hesaplamış ve bunu televizyonda açık açık söylemişlerdi.

Yaklaşık 100 milyon Müslüman'ın yaşadığı Hindistan neo-liberal ekonominin en önemli deney tahtalarından biri. Roy'a göre Hindistan'daki Neo-liberal Gelişme söylemi beraberinde Milliyetçi ve faşizan bir siyaset üretiyor. Gelişme söylemini üretkenler kimsenin sahibi olmadığı doğal kaynakları holdinglere pazarlıyor. Su, toprak ve diğer kaynakları kendi hâkimiyetine alan şirketler, serbest piyasayı, yoksulluk üretiminden soykırıma varan bir siyasi etkinlikler yelpazesi üzerine kuruyor.

Talan edilen ülkede, binlerce küçük çiftçi borçlarını ödeyemedikleri için intihar ederken, borçlanarak satın aldıkları doğal kaynakların üzerine oturan Holdingler, devletin örgütlediği Halk Milisleriyle halk çatışırken, ihale kapmaya çalışıyor. Onlarda 11 Eylül'den sonra azan faşistler, bizim 12 Eylül'den sonra ipleri boşalan milliyetçi ve İslamcı siyasi girişimcilere benziyor. Bakın Hindu Yasin Hayal, Babu Bajrangî yakalandığında Müslümanlar için ne diyor:

“Tek bir Müslüman dükkânı bırakmadık, her şeyi ateşe verdik... Baltalarla parçaladık, yaktık, ateşe verdik... Onları yakmakla doğru yaptığımıza inanıyoruz çünkü bu piçler ölülerini yakmazlar, bundan korkarlar... Son bir dileğim var... isterlerse idam cezası versinler... Asılsam da umurumda değil... Yalnız asılmadan önce bana iki gün versinler, gidip, bunların yedi sekiz yüz bininin yaşadığı Juhapura'da şenlik yapayım... İşlerini bitireyim... Bırakın bir kısmını daha öldüreyim... En az 25,000–50,000'i temizlenmeli.” (çeviri: Ayşe Berktaş)

Roy'a göre Birlik söylemiyle örgütlenen faşistlerle, Gelişme söylemiyle örgütlenenler benzer bir adaletsizlik çarkı çeviriyor. Halk yoksullaşıyor, yoksullaştıkça şiddete savruluyor, bu müşeddit iklimde devlet eliyle örgütlenen milisler, bir taraftan ülkenin %25'ini yönetilmez hale getiren Maoculara, diğer taraftan halka saldırıyor. Gujarat'daki Müslüman Soykırımı bu bağlamda yaşanıyor.

Arundhati Roy'a göre sorun kültürel fark değil. Piyasa ekonomisi denilen kontrolcü ve anti-demokratik planlama mantığını mağdurlara kabul ettiremedikleri için Gelişme söylemini peydahlayanların Birlik söyleminden medet ummaları. Yani Neo-liberalilerin mecburen faşist ahvali. Yani ittihat ve terakkinin ettikleri. İster 1915'de, ister 2008'de.

Dün Rakel Dink ve Arundhati Roy birbirlerine sarılmış izleyenleri selamlarken daha da açık bir şekilde görüldü ki bir önemli fark var burayla orası arasında. Arundhati Roy'a göre reddetmek için bile bir vicdana ihtiyaç var. “Biz reddetmiyoruz, kabullenip oya tahvil ediyoruz” dedi konuşmadan sonraki bir sohbette. “Hrant gibiler yüzünden olsa gerek, burası daha iyi. Birgün Hindistan'dan beni kovarlarsa İstanbul'a yerleşirim.” Şaşırdım.